

ПЕШТАНСКО-БУДИМСКІЙ

СКОРОПОТЕЧА.

(Соурієт.)

ПЕШТА.

Четвртакъ

25. Maia 1844

Год. III.

Ньюой Екцелленци
Высокопреосвашнїйшемъ и Высокодостой-
нїйшемъ Господину Господину

ІОСИФУ РАЯЧИНЪ

Православномъ Архі-Епіскопу Карловачкомъ и Митро-
політу Сербскогъ и Валахійскогъ у цес. кр.

Державама Народа,

Его Цесаро-Кралевскогъ Святѣйшегъ и Апостоличе-
скогъ Величества дѣйствителномъ Тайномъ Совѣтнику

Hominibus iis honor debetur, quos Deus honore
dignatus est
Cedrenus.

Dignitas honorisque virum ostendit.

Bias.

Садъ Србина ми врстногъ
Варвитонъ удешенъ
Пева, и Вечитогъ
Име потомка

Потомству вавекъ
Оставля. Іосифе
Петра заступниче
Таквогъ Те аль

Србинъ текъ само
Животу в храбра,
Цркве бранителя,
Бодра Архиереа.

И Връовна, когъ
Сребрне митра
Украшава власи,
Ликуе Архіастыра !!

Ты на Збору намъ
За Олтаръ Србске
Музе, просвещеня
Мудро умствуешь.

Ты прадедова вере
Завештай пуномѣно
Намъ среће Твоимъ
Управляшь кормиломъ.

Ты столпе церковный
Просвещеня светлость
По роду, Твоимъ
Проникомъ изливашь

Деветнайстогъ аль
Века Србину Сунце
Слјање обелоданява
Будућности дане.

Живіо намъ Роду па
Похвалу; споменикъ ће
Т', Србъ лавровымъ
Украсити венцемъ

У Футоку 19/7 Maia 1844.

Дим. Јоанновићъ.

О
НАРАВНОМЪ ОСЕЋАНИЮ
ДОБРА И ЗЛА.

(изъ Гелерта.)

Мы не само што имамо по природи на-
шой разумъ, кои нась учи светогъ закона
добродѣти и свете дужности наше позна-
ти и извершавати; него имамо и у сердцу
нашемъ уроћену совѣсть, коя нась учи о-
сећати и признати шта є добро или зло,
шта є допуштено или забранено (ка-
зни достойно), шта є славно или сты-
дно. То осећанъ нашегъ сердца есть те-
мель наше совѣсти (внутренний Судія), кое
се само чрезъ пресуду нашегъ дѣла, ели о-
но добро или є зло, открива. Садъ ћемо о-
собито о нравственномъ осећанию речь про-
дужити. Посмотримо човека у његовимъ раз-
нымъ наклоностима, мыслима и слободной
воли прама себе, други людій, и прама
самогъ Бога; пакъ сами себе запытаймо,
шта у љему почитуемо или презирено, шта
любимо или мрзимо, уважавамо или худи-
мо, шта за право или за неправо нализимо,
и зашто то чинимо; и найпослѣ покушай-
мо, едали и мы знає моралногъ добра и
зла докучити можемо?

Дамонъ быо є найпорочнієгъ начина
живота; онъ се найвише о ономъ старао,
што є пожеланію љеговомъ ласкало, и ље-
гова се сва радна само у блуду, у раско-
шиомъ слу и пићу, и у измышленію разны
дражестій состояла. Онъ є као наситить и
уморенъ зато највише спавао, да опетъ
уживанъ измышленны свои страстій обнови;
и онъ є ове обнављао, да опетъ спавати
може. — Можемо ли давле такогъ човека
владанъ любити? И кадъ бы мы такови бы-
ли, да ли бы онда сами са собомъ задо-
вольни быти могли?

Дамонъ є збогъ гадногъ свогъ живота
тако найпослѣ пропао быо, да є здрављ
свое изгубио, и мучиме болести на себе на-
вукао. Онь потомъ юшти црни и гнусні
свѣту постаде; бръ є неваљдствомъ своимъ
и силе свое душевне ослабио быо. Љегова

фаміліа и љегови пріятель лишесе љегове
помоћи и љеговогъ совѣта. Онъ већи небы-
яше кадаръ више ни мыслити; него се та-
ковой лѣности преда, да се свакогъ и най-
манѣгъ труда яко клоніо, нити се за срећу
и добро станѣ свогъ дома и свое фаміліе
као старешина више и найманѣ паштіо. Онъ
се сасвимъ свакой гнилости и мекости
преда, и самъ є за себе живіо. — Нећемо
лисе таковогъ човека клонити, и љегово по-
ступанѣ презрети?

Дамонъ, кои ніје више кадаръ быо своя
пожеланія безъ насиљи средства задоволи-
ти, постане вѣроломникъ пріятельства,
варалица повѣреногъ добра, увреди-
тель добротвора, а найпослѣ и издаица
Отечества. — Ели можно на таковогъ чове-
ка безъ мржнѣ и ненависти помыслити? А
зашто да га презирено и на љегъ се люти-
мо? — Зато, што є гадногъ и скаредногъ
владана, и што є правый саможивилица; за-
то што гнусна и порочна своя пожеланія се-
би непрекраћуе, и што друге люде у несре-
ћу и пропасть баца, само да своимъ стра-
стима и неваљдимъ желяма удовлетвори.
Но изъ кога узрока презирено Дамоново вла-
данѣ, кадъ мы само као гледатели разне
степене љеговогъ начина живота сматрамо?
Ели љегово злочестно поступанѣ нашемъ са-
молюбию и нашей собственной корысти што-
годь досадно; кадъ є онъ у туђемъ вилае-
ту живіо, и кадъ є отдавна умрео? — Или
є само пресуда нашегъ разума тому узрокъ,
да мы љегово владанѣ тако яко презирено?
Али пресуда нашегъ разума неможе сама
по себи јдной ствари внутренню вредность
или маловажность дати. Разумъ само той
вредности или љеговой противоставности, у
слободнимъ дѣлма, мыслима и намѣрама та-
му скита; кадъ помыслимо на Дамона, то,
ма да дуго нашъ разумъ и не пытамо, у
нама осећамо љеко внутренње презрѣње и
отвратность прама љеговогъ владана, кое
не спада на волю нашу, него нась наша
внутренность гони, да таковий, као што є
Дамоновъ Характеръ тако презирено, као
што бы принуждени были јдно лице, кое є

и носа и очіо лишено, съ неповольносѹ глядати.

Напослѣдакъ Дамонъ неимаде у себи никакова страхопочитанія, благодарности, любви и покорности прама Вышнѣгъ Создателя, него є више противна чувствованія у себи подраньивао, и тако сбогъ невалаюгъ свогъ владаня, каковымъ се безстыдно свѣту откryвао, неhe ли намъ онъ юшть страшнї постати? — Кадъ бы се мы нѣму уподобыти хтели, можемо ли на то равнодушно помыслити; и шта нась отъ тогъ отвраha? Быва ли то сбогъ мучиме корысти, и угриженія совѣсти спрамъ Бога? Али Богъ съ нашомъ хваломъ и грдьюмъ ништа не губи, нити добыя. Онъ есть, и остae Богъ.

Погледаймо садъ на человека одъ доброгъ начина живота. Семонъ є ужизнѣ свогъ пожеланія свагда ограничено умеравао, зато є здравъ и невредимъ увекъ бью. И више є него Дамонъ люблѣнъ бью; али никакову повольность Семонъ юшть придобыю ніе. Онъ є богатство и пріятности самъ уживао. Но садъ почeo в и друге частити, и богатство свое на украшения и угодности свои Пріятеля трошити, кои се стимъ задовольни осенаше, и нѣму захвалише. Семонъ постаде веъ много повольній!

Семонъ є любію Науке, разна художества и неку часть празногъ свогъ времена на такова упражняванія посвѣниао. Мы бы га заиста у дѣланю красны художества, и у мышлѣню лепы знаня занимата радie, вего кодъ каковогъ скupoценогъ обѣда, гdi бы само грло свое наслаживао, глядали.

Семонъ поболша врло свои свойства, да су га сви волели; а то є и намѣра нѣгова была. Мы осенамо садъ више радости прама нѣга. Семонъ се трудомъ тако усовршенствовао, да є общтой корысти полезанъ быти мого. Мы га веъ више почитуемо. Онъ є упражняванѣмъ себи такову способность, совершенство, и быстроу ума прибавio, да є крозъ то общеполезанъ свѣту постао. Овде се наше почитаніе прама нѣга узвышава. Онъ є увеселенія своя себи све више прекраhивао, и неуморимо се за ползомъ свогъ Рода паштio, и ако се башъ на соб-

ствену нашу корысть и не простире. Заръ не осенамо прама Семона нешто особите, него спрама Дамона, кои нитъ разума, вкуса, ни трудолюбія имаде.

Семонъ є свакога у несреhi сожаливао. Онъ се свагда печалio, што люди страдаю. И желio є да нема страдалаца. Мы осенамо да є онъ болѣгъ срдца, него Дамонъ. — Онъ се радоваше, што му є домъ у добромъ станю. О! у колико є Семонъ, одъ равнодушногъ Дамона боли! — Онъ се старапше за среhi свои, ёрь му є то природна любовь налагала. — Али онъ се само за среhi свои трудio. — А имао є прилику и друге помохи, пакъ ніе хтѣо. Мы то презирено. — Садъ є почeo и другима помагати. То є почитанія достойно.

Семонъ є пріятелю своеј животъ спасо. Мы то дѣло обожавамо. Но мало га є труда и опасности стало. То се манѣ уважава. Онъ є то зато може быти учиню, што се надао какову богату награду, или славу получити. Наше уваженіе престае збогъ сумнѣ нѣговогъ карыстолюбія.

Семонъ є великимъ своимъ трудомъ, и некорыстолюбiemъ єдну осебу среhiну учиню. Ту є Семонъ достоянъ почитанія. Ёрь є доброта нѣгова прама ближнѣгъ некорыстолюбива.

Семонъ трудio се, многе фамиліе, цео єданъ Народъ, съ пожертвованіемъ свои сила и самогъ живота свогъ, среhiне учинити; онъ є зато то чиню, што є за свету дужность себи приписивао, себе за блаженство свои ближній услужчымъ показати, ёрь є нѣгова намѣра была, ту божю свету волю извршити. Овде осенамо у срдцу наше мъ найвеhу радость прама Семона, у колико мы нѣга у отношеню прама многи сматрамо.

Зашто мы дакле любовь нашу отъ Семона не отвраhамо? Зато, што є оль добаръ и некорыстолюбивъ, и нѣгова є намѣра и опредѣленіе у своемъ кругу, у колико се на многе друге простире, велика и благородна. Мы се у отношеню овы многи неhemо ставити; но као гледачельи увери hemо се, да є Семеново дѣло, не збогъ наше

корысти, не збогъ нѣгове, коя є тому противна; него збогъ свое внутреннѣ доброте, славно и красно. И како бы намъ се другчие то дѣло допасти и могло, кадъ оно не бы и у себи и по себи достойно и благородно было? Откуда бы мы, и свакій другій, таково дѣло хвалити и почитовати могли, кадъ не бы у срдцу нашемъ урођено осећанѣ имали, коимъ мы свакогъ дѣла поступакъ, дал' є добаръ или невалајо, славанъ или стыданъ, видимо, и кое осећанѣ не спада на волю и пресуђиванѣ наше.

(коначъ слѣдуе.)

РАЗГОВОРЪ.

Суварова и Кутузова

у

Вѣчномъ Царству.

Сув. Ей Стари Юначе! заръ се већь и ты ћдѣредъ отважи насъ посетити? заиста дуго си се бавio.

Кут. Та и садъ недолазимъ съ добромъ вольомъ, него ме є судбина овамо довела

Сув. Ха, седа главо! заръ се ниси наситио сластима земскимъ за 70 година? заръ ђишъ живити желишъ?

Кут. Хмъ! не тога ради, но Отечества ради. — Пре по године, кадъ су непріятельи у Москви били, и то Месеца Априла — — —

Сув. Шта! Богъ самномъ, и сви Свети! непріятельи у Москви? гди су дакле мои Русси били?

Кут. Они су се свагда юначки борили, као кодъ Прага, Јемайла и пр. аљ већа сила. —

Сув. Откадъ су познали Русси непріятеля? кадъ сви Народи отъ ны стреше.

Кут. Они га нису ни садъ познали; аљ заповесть Управителя целе войске изискивала є, да се такова Армада, каква є наша была, слепо не упронасти, и не утамани; зато смо се до саме Москве натрагъ узбияли.

Сув. Натрагъ узбияли? О! да ни самъ досадъ умрео, то бы ме морао при овымъ речма ударъ оборити.

Кут. Немашъ узрока Брате Сувораве; допусти ми, да ти дал' приповедамъ.

Сув. Непріятельи у Москви! Ей! но, — дакле приповедай ми.

Кут. Они су неизбройнимъ числомъ (око 500,000) Войника дошли, и на насъ онда ђишъ напали, кадъ смо мы у найвећој буни съ Турцима били.

Сув. Съ Турцима! Те бы я, само да самъ живъ. Аљ само дал'.

Кут. Мы смо дакле све коракъ за коракомъ натрагъ се узбияли, сваку стопу земљ скуну продавали, и тако смо до самы града Москве зидина дошли, гдисмо страшно крвопролитie имали; мы премда Баталю изгубили нисмо, аљ пре ко свега тога многе смо люде жертвовали. Непріятель є непрестанно допуњавао свое умаљаванѣ неизбройномъ Резервомъ; а наши нису могли сви оставити Москву.

Сув. Заръ є у њу непріятель ушао?

Кут. Да є у Москву ушао, то є истина; аљ страшанъ пожаръ недаде му у Москви ни ноћити, а камолъ што друго; зато се цела Варошъ жертвовала, да бы тако цела Руссия у миру осталла.

Сув. Дакле Москва у страшномъ пожару? то дакле срушенъ є Градъ наши Царева? да страшногъ Позоришта!

Кут. Страшногъ, аљ нужногъ. Бръ Наполеонъ обећao є својој Армади у Москви одморъ, и зично обиталиште прибавити. Онъ є такођеръ обећao отъ Контибуције ове Резиденцијалне вароши остатакъ плаће ныјово исплатити, да бы тако велико ныјово роптанѣ уталожио. Онъ є жељio помоћu Москве Зиму у Руссии провести, и после тога кадъ бы болѣ време настало, ко Астрахану, Кіову, и Петрограду упутити се. Аљ све ове планове осујети є пожаръ главне наше Вароши.

Сув. А је се Руссія чрезъ пепео Москве спасла?

Кут. Заиста спасла се; и садъ опетъ узима свое чести, и славе, и прво место између други Царства Европе.

Сув. Тако нека горе Москва, и нека горе чакъ до основа

Кут. Ѓдна разорена Варошъ можесе за 10 година сазидати; аљ једно разорено Царство свои 100 Година треба, да се у прећашњу славу поврати. Овако је мыслила сва Руссія, овако су мыслили и жительи Москве, зато варошъ горела је са сви страна. Ја самъ међу тимъ једно крыло Войске мое водјо иза леђа Непріјатељевы; и тако му препречио соединјавање Резерве нѣгове съ Армадомъ на насъ управљеномъ. Моя је Армада у толико растла, у колико се Непріјатељева гладомъ и прилепљивомъ болесту умајала.

Сув. Твоје су речи тако сладке као медъ.

Кут. Найпосле увиди Непріјатељ свою безплодну, и осућену намеру; остави Москву, и мене гонити почне. Аљ су се обстоятелства са свимъ променула. У Баталіјама кодъ Тарутиве, малогъ Ярославца, Смоленска, и кодъ Березине обори га Сѣверни юначки мачъ.

Сув. Обори га, аљ га не истреби?

Кут. Истреби га је до незнаногъ остатка. Наполеонъ је наумјо летећи на Петроградъ ударити, пакъ је на Елбу стигао. Само јдна наймана часть нѣгове Войске била је тако сретна, да се отъ смрти избавила; друго је све мачъ, зима, гладъ, и прилепљива болестъ утаманила. Ты самъ небы могао ону тугу, и жалостъ безъ внутреногъ сожалења очима гледати.

Сув. Бре я бы јошти мыслю! — аљ само говори, шта се далѣ догодило?

Кут. Край овогъ рата сву је Европу обрадовао ради избавленија свогъ. Найпре Прайска, кое смо мы земље завладали, раскиде срамне окове Нобедитеља прећашнѣгъ т. је Наполеона, пакъ се ју-

начки, и искренно съ Орломъ Руссийскимъ сложи.

Сув. То је было особито! бадава, духъ Фридрика јошти ње изумрео у овој земљи.

Кут. Онъ је себе чувао чесномъ Отечественомъ ревносту, коју је сваки Станъ драговљно узимао. Садъ морали су Непріјатељи Р. Елбу оставити. Прайска войска съ Руссийскомъ скопчана гониле су Непріјатеља до саме Р. Саале, и —

Сув. Ха! садъ ће се већ скоро доћи къ Баталіју!

Кут. Есть, аљ я садъ умро!

Сув. Проклето! Заръ ниси могао найпре Баталіју свршити?

Кут. Зато самъ се био найпре и тужио на смртъ: јеръ нисамъ могао плодомъ труда могъ наслаживати се, нити оно време доживити, како ће у напредакъ сва Европа на опрезу быти, и преко свега тога Юначество Руссийски Сынова свагда по найдальшимъ местама славити.

Сув. Дакле пожаромъ, и уничтожавањемъ, наше главне вароши толикасте чуда починили?

Кут. Тако је.

Сув. Я ти се брате искренно исповедамъ да я то небы допустio. Јеръ, ако је штогодъ горети морало, докъ самъ я Управитељ войске био, то је само варошъ Непріјатељева горела; и ономъ, који бы се усудио штогодъ о отпуштавању проговорити, одма бы му куглу крозъ мозакъ провртio. Аљ обичай, и люди менају се; зато, я бы може быти оно, да самъ у место тебе био, кое си ты добро учинio, покварio. Сваки юнакъ по свомъ начину мысли, и ради. Тко је дакле прјимо Команду после твоје смрти?

Кут. Мой најближїй наследникъ, юнакъ Витгенштайнъ.

Сув. Шта! та то је Немацъ

Кут. Немци, и Русси јданъ Народъ састављаю; они се боре за јданъ предметъ и подъ једнимъ барјакомъ сви су

се скучили, за придобити слободу Света.

Сув. Како већь давно међу людма нисамъ био, тако ништа инезнамъ о Светскимъ догађајима, кое и самъ увидити можешь. Я самъ мыслю, да се после смрти мое ништа особитогъ дододило ніе, аль ты мени приповеди чудне ствари; Руси съ Немцима подъ једнимъ барјакомъ?

Кут. Тако є, и за нась све таква є судбина. Александеръ, Францъ, Фридрикъ и Карлъ Јоанъ међу собомъ основали су свету Свезу, коя се кодъ приватни лица редко, а кодъ Царева юшть никадъ учинила ніе. Изъ недара Аустрије произишао є једанъ Войске управитељ, који судбиномъ, и природнимъ својимъ даромъ, Непрјателю своме, и нѣговији судбини путъ препречуе. Мой Царъ є такођеръ удалјенъ отъ гордости и отъ нужде зазладания; онъ јтомъ Войске Управитељу свое Юнаке предао; и они сада раде вообщте; хиљадуструечно тело једна само душа управља. Непрјател већь осећа намеру ове свете Свезе

Сув. А гди стоју даље наше Армаде?

Кут. То ћу ти тешко моји казати, јербо рѣка тако напредъ рје, да јочерашнѣ станѣ, већь ніе данашнѣ. Аљ по найскоријимъ Новинама нису далеко отъ Париза.

Добролюбъ.

ЧЕДО МИЛОСЕРДІЯ.

Кадъ свемогућији Богъ усхте и човека створити, сазове све, свои божественны свойства, ангеле, као највеће стражаре свога Царства, совѣта ради, около свогъ скривеногъ престола, и каже, шта є намѣрио. —

Немой га стварати! рекне ангель Иправде; јеръ ће съ братомъ своимъ неправедно, а са слабимъ жестоко и свирѣпо поступати.

Немой га стварати! рекне ангель Мира; јеръ ће онъ земљу съ човечјомъ крвљу

напајати; и прворођеный нѣговогъ рода, свогъ рођеногъ ће брата удавити.

Ако му и самыј твой образъ даши, и на лице му печатъ вѣрности ударишь, опетъ ће онъ твојо светыњу са лажљивосѹ обезсвећавати, настави ангель Истине; зато немой га стварати!

Овако говорише ангели свијо Божији свойства; кадъ аљ приступи къ престолу наймлађе и наймилје вѣчнога отца чедо Милосердје, обухвати му колѣна и рекне: Створи га Отче и Господи по твомъ образу, любимца твогъ милосердја и благости. Паљ ако га јеви твоји посланицы оставе, я ћу га потражити, бы ћу покрай нѣга, и погрѣшке ћу му на добро окретати. Управъ зато, што је слабъ, учини ћу му срце сажаљаваоћимъ и милосерднимъ прамъ слабиегъ. Ако съ пута Мира и Истине срне, ако пристойност и правду увреди, то сама слѣдства нѣговогъ тогъ забљођеня нека га къ себи поврате и милопуно поправе.

Огацъ людји усlyша ово, и створи човека. Недостаточно и пуно слабости створенъ, но и покрай свое погрѣшности питомацъ Милосердја, и сынъ неостављаоће и поболшаваоће га Любови.

Опоменише о човече, твога постанка кадъ се спрамъ ближни твоји жестокъ, и неправеданъ покажешъ; јербо те є милосердје измолило, а любовь и помилованъ млемкомъ отдоило!

С. —

ОБЫЧАЙ У МЕКСИКУ

Царство Мексико, (Нова Испанија) есть Држава Испанска, и лежи у сѣверной Америки. Оно међи отъ сѣверне стране съ новымъ Мексикомъ и съ новомъ Наварромъ, отъ југа и запада са великимъ (широкимъ) моремъ (океаномъ), а отъ востока са њедромъ Мексиканскогъ и Испанскогъ Правителства. Но среди пружасе высока гора; на обрежю восточномъ предѣлъ є низакъ, блатанъ, нездравъ и необработанъ, а на западнѣмъ вышии є и здрави; у внутренности јакъ весма є пріятанъ и плодоносанъ; јербо велику врућину чесће падаоће кишне и ду-

ваюћи морски вѣтрови разблажую. Осимъ многи препитателны найболи родова, Мексико производи юшти и множество рѣдки производа и лѣкарія, а особито у великомъ количеству сребра, злата и други руда. Жители су у овомъ царству или Испанцы, кои се садъ найвише у Америки рађаю, или Индіани: и законни Испански подайницы є-су чисти Христіани. Поглавитый градъ овога царства има еднако име са царствомъ, то есть: Мексико. Онъ лежи међу два мора, на неколико острова у једномъ језеру, преко кога насыпи воде. Једанъ овай градъ је великий, лѣпо и правило сазиданъ; има до 100.000 житеља, многа красна и великолѣпна зданіја, једно Свеучилиште, једну славну новцоковницу, рукодѣлнице дувана, и многе сребро-и златодѣле. У њему је столица Мѣстоцара и средоточие све Испанске терговине. Тако има и једно зданіе, Тертуліасъ, зовомо, кое и Даме и Господа јако посѣщавају зато, да се тамо разговарају, шалу проводе, играју, пѣвају и пушше. У Мексико и мужки и женски јако дуванъ пушше. Како се два пријатеља или позната на улици састану, то се таки са цікарма понуде; ако се учини кому посѣщеніе, то га овай отма, како га за здравље запита, са цікарма послужи; пакъ тако исто и Даме и друге Госпоже безъ свакогъ устручаваня явно и по улицама и у собама чине. Ако се иде у Тертуліју, у Феатаръ или на другу вечерњу забавну игру: то се свагда мора са собомъ цікаріј понети; јеръ како се съ којомъ познатомъ Дамомъ или съ пријатељицомъ састане, таки је треба съ цікарма понудити; кое бы опетъ отъ свое страже учиниле найвећу непристойност, кадъ не бы поднете имъ цікаре примили и пушшиле, или само примили.

БЛАГОРОДНЫЙ ГОСПОДИНЕ ИЗДАВАТЕЛЮ,
наша отмѣнно-к высокопочитаемы !

Ваше любовио гореће высокопочитаемо писмо наша послато подъ 26-имъ Мартомъ 1844. г. са найвећимъ сердца осећањемъ и найсилнијемъ жаромъ Родолюбия примили јесмо, и тако намъ се сердца косну-

ло, да су се у време прочитаніја у кругу Общества нашеј чрезъ мѣстногъ Учителя нашегъ читаное многима Сузе радости у очима засвѣтиле, судећи изъ Вашихъ высокопочитаемогъ писма стварь, а такођеръ и изъ самогъ Слова Ньюовогъ Высокопревосходителства, нашегъ доброгъ Архиастыра и великогъ Родолюбца, за Кога ћемо смети велегласно и једногласно выкнута, да имамо тако доброгъ Пастира, кој не је Наеникъ, но правый Пастиръ, кој положе душу свою за Овцы своя, и Овцы познају гласъ доброго Пастира своге; — У прочемъ Благородный Господине са најживостніјимъ сердца осећањемъ учтивѣјше благодаримо Вамъ, што нашъ ни сте заборавили са овимъ најважнијимъ Даромъ тыцајимсе самогъ живца Народности наше обдарити; нити имамо довольно речай, съ коима бы могли исказати, колика намъ радость на сердцу лежи, кадъ бы кадри были Вама једну искру благодарности къ заслуги Вашој нашему Обществу учинїнай изразити. Препоручујемо се и у напредакъ той великой Вашој Народолубија доброти, јесмо

ВАШЕГЪ БЛАГОРОДІЯ

У Сланкамену 2-гъ Маја 1844.

Сумеонъ Крзмановичъ, Првый Туторъ.

Пантелеја Попадичъ) Тутори

Стойша Чоничъ)

съ высокопочитаніемъ и у-
чливостю вижајши у име цѣ-
логъ Общества
Павелъ Нешковићъ
Учитель.

ВѢСТИ

Изъ Жакфалбе, у Солнокской Вармеји, јављају, да је тамо недавно стара једна Влаина умрла, и таки оне дана послѣ њеногъ погребеніја почну многи стари люди умирати; кое необычно много умиранје приведе Селане на ту мысль, да је преставившае старица морала вештица быти, пакъ садъ устае ноћи изъ свогъ гроба, и долази у село друге старце давити. Тако да-
ке скучише цѣла общтина, и уговори, да заедно са цијевимъ Свештеникомъ отиду у гробље сироту мртву за вештицу или болѣ рећи за вукодлака (вампира) держану старицу ископати; кое се 19. Априліја догоди, и кадъ је ископају, то предъ свима науме крозъ сердце једанъ заштрљастый колацъ већ трунути почетогъ Старичиногъ мртвогъ тѣла пробости, пакъ га опетъ ископати; и ово бы се занеста догодило, да некако отъ Спанилука изасланый Љишанъ съ великомъ натегомъ и претњомъ ће предупредио. Но ипакъ су мртвомъ тѣлу у уши, посъ и у уста чуно бѣлогъ лука натрпали, и тако га опетъ ископати. Занеста велико чудо, да се у Унгаріји юшти и дапање, кадъ су се већ по свима мѣстама школе подигле и устроиле, таково сусвѣрје

www. **нализи**, да ни мртво тѣло у својъ гробу у миру остати неможе: а јошти веће је, што се истымъ суевѣрјемъ и Свештенство заслѣпљивати дае, и то највише нашега вѣронсповѣданія!

Изъ Тисса-Нане, пишу, да је тамо 31-гъ Јануаріја т. л. во вѣчность преселюсе ињакиј Франциј Ковачъ, кои је 105. година поживio. Онъ се родио године 1738, и оженiо се год. 1772 са Еленомъ Оршо, съ којомъ је пуны 70 год сретно и мирно у супружству провео.

Изъ Сенja, у Хорватской. Прiе 60. год. представљали су овдѣ у граду у Народномъ Сербскомъ (Югославенскомъ) језику игроказъ „Света Агна“; но одъ онога времена Народна Фалја да 9-гъ Маја тек. године мукомъ мучаше, и данасъ је наша домолюбјемъ пламтећа младежь наново представила познатији комадъ „Юранъ и Софia, или Турци кодъ Сиска“, одъ Ивана Кукулѣвића Сакцинскога. Изванредна ова, во отдавно већ изгледана Забава примами множину гледаоца у љино уређено позориште и представљинъ — премда је само перво покушање било, — и занста је великомъ задовољносћу било примиљено и многостраномъ похваломъ почествовано. Послѣ представљања играло је овдашић на гласу друштво напѣвъ одъ „Кола“, и Г. Сцијо, Учигель Играња (п. Ђеня), изведе нујъ тай напѣвъ верло љепији одъ ићага састављенији „Витешкiй, или „Копиј Танацъ“, и тиме увеличали обште веселје. Добаръ успѣхъ первога покушања ободри племениту Младежь, те ће и у будуће слободне свое часе на то употребити: да овдашњимъ вреднимъ жительјима више слични забава приправи, а је јој къ тому одъ све душе срећу желимъ.

Даница.

ПРОЛЕЊУ.

Ко што гладанъ лебъ изгледа
Ко шт' озебо сунце вреба;
Ко немирање миръ што чека;
И болестанъ мало здравља;
Дыханіе Тебе свако,
О Пролеће! садъ поздравља. —
Чекајоћи Те дочекало.

Скоротечна излази у седмици 2 путъ, Четверекомъ и Недельјомъ; цена му је како за овдаши тако иза страже Предчисленке за полъ године 4 фор. у сребру. Предчислитисе може на свакој ц. кр. Пошти, и у Пешти одъ Издавателя, у Бедемској улицы (Bastei Gasse №. 349.)

Садъ пева Тебе старо, мало —
Животъ даешь свакој травки:
Зато шева гласъ свой глаткиј
Съ лагки крилы дижући с' горе
Пушта, да с' долине оре.
Громогласно Тебе пева
Црногорацъ, и тогъ Нева;
Сербинацъ, — свак' Србъ правый!
Тихе благе које нрави.
Изъ тавнога славуй гај
Гласомъ — Србску грудъ напая —
Чувства пресладке радости
Нѣг'е, јеръ зиме с' опрости; —
И прелене Србске сеје
Нѣжанъ гласакъ свуд' се веје,
Теб' Пролеће певајући,
И Теби се радуюћи.
Сва древеса укращена,
Ликомъ Твоимъ полюблjена;
Са дарима Твоимъ диче с'
Главу дижећи до небес' —
Време, а и животъ ми је.
Ахъ Пролеће! — мило ми је. —
Невай! Србска дѣво!
И са њоме дична Нево!
Кити главу ружомъ рујномъ
Бела недра Србъ-Юнакомъ;
Певајући славно быће
Времена, дично Пролеће!!

Младенъ Илјић.

Цѣна ране 4. Јунја п. р. на Пештан.
пјаци, меровъ, гроши. б. вр.

		найб.	сред.	лош
Жито.	128	116	105	
Наполица	80	70	62	
Ражъ.	70	68	64	
Ечамъ.	55	50	46	
Зобъ.	54	50	48	
Кукурузъ.	90	80	—	
Проя.	190	185	170	
Жута каша	78	75	70	

Станъ Дунава у Пешти.

3. Јунја п. р. 12'. 5". 6".
4. Јунја „ „ 13'. 0." 0."
5. Јунја „ „ 13' 0." 0."

Издавателъ Димитриј Јовановићъ.

У ПЕШТИ словома Баймоловичъ.